Ч. 49. Субота 2 (15) марта 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік	К	4·80
на пів року	„	2·40
на чверть року	„	1·20
місячно . . .	„	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік	К	10·80
на пів року	„	5·40
на чверть року	„	2·70
місячно . . .	„	—·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Торговельні зносини австрийско-росийскі. — З полудневої Африки.)

Вчерашне засіданє палати послів було досить оживлене. З Поляків промавляло при буджеті оборони краєвої трех послів: о. Пастор, Данеляк і Вільк. Два послідні розпочали свої промови по польски. В часї промови п. Данеляка прийшло до бурливих перепалок. П. Міністер оборони краєвої виголосив довшу промову. По ухваленю буджету оборони краєвої розпочала палата дебату над буджетом просьвіти. Перший промовив посол Романчук і в довгій бесіді підносив жаданя Русинів. Слідуюче засіданє відбуває ся нині

На жаданє п. Міністра справ заграничних, ґрафа Ґолуховского, вислав австро-угорский ґенеральний конзулят свого урядника Каз. Поля з Варшави до Відня, щоби поінформував торговельні і промислові круги в справі навязаня торговельних зносин з Росиєю. П. Поль виголосив оногди в австрийско-росийскім Товаристві торговельнім дуже займавий відчит о торговельних відносинах з Росиєю, зазначуючи на вступі, що тепер є дуже добра нагода для австро-угорского експорту до Росиї. Королївство польске є великим ринком, де Німцї майже змонополізовали цїлий торг, а промисл австрийский в Росиї мало звістний. А причина тому тота, що австрийскі промисловцї за мало висилають туди аґентів, та з малими вимками обмежують ся на саму кореспонденцию, котра не заступить живого слова. В послїдних часах наступив зворот такий, що Росияне не радо спроваджують товари з Німеччини, а знають они, що австрийский промисл є визначний, та лиш мало купують від Австриї для браку особистої стичности з австрийскими промисловцями. Тепер отже розходить ся о те, щоби тому зарадити і лучаєсь добра нагода. Росияне подають Австрийцям руку, хотять навязати з ними зносини, бо волять мати дїло з Австриєю нїж з Німеччиною. Позістати тут безчинним рівнало би ся занедбаню власних інтересів і обовязків зі сторони австрийского купецтва. Окликом повинно тепер статись: „Спішіть!" Занехати лише саму листову комунікацию, та висилати громадно аґентів до Росиї. Власти конзулярні в Москві, Київі, Варшаві і т. д. підуть радо на руки купцям. Цїни випадає подавати в рублях зачислюючи разом вже мито і транспорт. У Варшаві в купецких кругах давно вже обсуджують австрийско-росийский трактат митовий та нарікають, що вже їм досить з Німеччиною. Що правда, Німеччина Анґлїя і Америка можуть дешево транспортувати свої товари до Росиї дорогами водними, таку-ж дорогу буде мати Австрия через свій канал Дунай-Одра, а поки-що треба конечно понизити зелїзничі тарифи. Над тим виглядом розвинулась жива і обширна дискусия. Висказано желанє, щоби і угорскі промисловцї прилучили ся до акциї своїх австрийских товаришів, і рішено скликати ширші збори. На другий день, т. є. 11 марта відбули ся збори промисловцїв і купцїв в справі вивозу до Росиї при участи рос. ґенерального конзуля, представителя міністерства справ заграничних і кількох послів до ради державної. Рішено установити торговельну аґентуру у Варшаві, устроїти там виставу австрийского промислу і т. д.

До Гаґи доносять з полудневої Африки, що Кіченер мав до розпорядимости крім відділів Метуена і Ґрінфельса також і відділ ґенерала Кекевича. Перший відділ під проводом Кекевича розбив Делярей дня 4 марта коло Гортетест-Фонтен, відтак дня 7 марта розбив відділ Метуена. Третий відділ під командою Ґрінфельса імовірно мусїв уступити, хоч з другої сторони впевняють, що Делярей і той третий відділ розбив. — Кореспондент Standard-а доносить, що Бота ідучи на полуднє, вислав Делярея на захід, аби відтягнути Кіченера від напору на Девета. Девет був вже в дуже прикрім положеню. Плян Боти удав ся знаменито. — В палатї послів заявив Бродрік, що імовірно Бури вже освободили Метуена. Слїдство против Круйцінґера застановлено.

Новинки.

Львів дня 14-го марта 1902.

— **Іменованя.** П. Міністер просьвіти іменував учительку школи вправ при учительс. жіночій семинариї в Перемишли Ольгу Цїпановску, головною учителькою в сїй семинариї.

ПЕРШИЙ СНЇГ.

(З француского — Ґі де Мопассанта.)

(Конець).

В січни прийшли дуже люті морози. Тодї упав перший, густий снїг.

Одного вечера, коли она знов стояла коло вікна, і дивила ся на круки, що як чорна хмара понад парком літали, розплакала ся мимо волї.

В тій хвили увійшов до комнати муж. Зачудований, спитав:

— Що тобі такого?

Він був щасливий, цїлком щасливий; він цїлком не уявляв собі иншого житя, як то, яке тепер вів. Уродив ся в тім сумнім краю, тут виріс. Чув себе тут дома, здоровий на души і тїлї, не бажав ніякої иншої розривки.

Не розумів, що можна тужити за зміною, що можна чути потребу ріжнородних житєвих приємностий; не пiймав, що суть натури, котрим просто видає ся неприродною річию, жити всї чотири пори року на однім місци.

Она не знала, що має єму відповісти. Скоро обтерла очи, і цїлком заклопотана, проворчала:

— Я.... я... я лиш трохи сумна.... трохи нуджу ся....

Однако налякала ся сама своїх слів, котрі могли вкінци чоловіка діймити, і тому скоро додала:

— Менї.... менї зимно....

Тодї він розгнївав ся, і крикнув:

— Ах! очевидно.... Ти не можеш собі вибити з голови твоїх „кальориферних гадок". До чорта! А мимо того здаєть ся, що то зимно добре тобі робить, бо від коли ти тут, то не мала навіть малого нежиту.

* * *

Прийшла ніч. Она пішла до своєї комнати на гору. (Ту окрему комнату випросила для себе.) Поклала ся до ліжка. Було їй студено навіть в постели. Она погадала:

— Так буде все, все, все, аж до смерти.

І почала гадати о мужу. Як він міг сказати: „Ти не мала, від коли ти тут, навіть малого нежиту"?

Отже она мусить стати хорою, кашляти, аби він видів, що она терпить.

І наглий опір проймив цїле єї єство, опір розпуки слабої, боязливої.

Мусить кашляти! Тодї він буде може мати над нею милосердіє. Отже добре, она буде кашляти; нехай він чує як она кашляє! Она так сильно буде кашляти, що він буде примушений візвати лїкаря! Ах, побачить він!

І она підняла ся напів розібрана, боса, і з дитинною гадкою усьміхнула ся:

— Я мушу мати кальорифер, мушу і буду єго мати! Буду так сильно кашляти, що будуть мусїли вставити кальорифер!

І майже нага сїла на крісло. Так сидїла годину, дві години. Дрожала з зимна, але не перестудила ся. Вкінци рішила ся зробити щось більше.

Вийшла тихонько з комнати, зійшла по сходах на долину і отворила двері, що вели до парку.

Покрита снїгом земля лежала як мертва. Она ступила босою ногою на легкий, пухкий, ледовий мох. Болюче чувство зимна проймило єї як рана і заболїло єї аж до серця; мимо того відважила ся на другий крок, і поволи сходила по терасї на долину. Відтак пішла стежкою, і сказала до себе:

— Піду аж до смерек.

Ішла поволи наперед, здригаючись болючо при кождім кроцї, що зробила босою ногою по снїгу.

Діткнула рукою першу смереку, аби пересьвідчити ся, що дїйстно дійшла до дерев, що виповнила свою задачу; відтак завернула. Два або три рази здавалось їй, що мусить упасти, повалити ся з ніг, така була обезсилена і продрогла. А заки рішила ся вернути до дому, сїла в ту замерзлу піну, відтак набрала снїгу в руки і натерла груди. Тепер вернула до комнати і поклала ся. По годинї видалось їй, немов би мала цїле гнїздо мурашок в горлї. Инші мурашки немов би бігали по єї тїлї. І помимо того вкінци заспала.

На другий день кашляла, і не могла встати.

Дістала запаленя легких. Попала в горячку, маячила, і заєдно говорила о кальорифері. Лїкар зажадав, аби уставили в комнатї печ. Генрик уступив, але — з найбільшою відразою.

* * *

— **П. Віцепрезидент краєвої ради шкільної** др. Плажек, по візитациї шкіл в Кракові, повернув до Львова.

— **До відомости читалень „Просьвіти“** в львівскім повітї. Видїл філії товариства „Просьвіта“ у Львові ухвалив що недїлї уряджувати концерти в память 41-ших роковин смерти Т. Шевченка по читальнях „Просьвіти“ львівского повіту. Просить ся отже видїли тих читалень, котрі хотять, щоби в їх читальни відбув ся концерт, щоби повідомляли що найменше 10 день наперед канцелярию товариства „Просьвіта“ у Львові.

— **Італїяньский консулят у Львові** має заснувати ся небавом. Був би се пятий консулят у Львові, вчисляючи маючий заснувати ся консулят Спол. Держав.

— **З Коломиї** доносять, що Івана Легкого, котрий утїк з тамошної вязниці, спіймали селяни коло Оттинії і відставили до Коломиї. Легкого засуджено на кару смерти за замордоване двох осіб в Кутах.

— **Убийство в Космачи.** В Космачи — як пишуть звідтам до „Дїла“ — дня 9-го с. м. в недїлю порубав Гриць Дзвінчук Дмитра Кокуцяка, парубка 29 лїт, коли той як-раз вернув на кілька днів перед тим з роботи і в недїлю по полудни зайшов до коршми. Там з піятики счинилась між Гуцулами суперечка, в котрій верховодив Гриць Дзвінчук, сїльский поліциянт. Він був лихий на Дмитра за те, що сей вмісто него мав зістати поліциянтом, а коли тепер Дмитро ненароком виллляв зі стола шклянку пива, Гриць так розлютив ся, що зачав его бити по голові. Другі хотїли їх розборонити і витягнули поліциянта на двір, а відтак замкнули в якійсь коршмі. Тимчасом Дмитро втїк, але здаєсь, в тій хвили збожеволїв, бо бив все, що єму під руви попало; в додатку пробив коневи живіт, а вкінци сховав ся в другій коршмі. За якийсь час виломив поліциянт двері та почав шукати Дмитра; а коли найшов, вліз крізь вікно і шаблею затяв два рази голову, так, що той на місци погиб. Той самий убийця відтяв ще тогди другому чоловікови ніс, зробив три рани в голові і ушкодив клїтку грудну. Здаєсь, і сей буде небавом жертвою шаленої лютости убийника. Богато таких нелюдских подїй бувало в Космачи, а всему тому винна пиятика, брак морального впливу на людий. Тут здало би ся інтелїгентної щирої людини, відданої виключно народови, котра би змогла відвернути людий від злого, старати ся скілько змога додати охоти та замилуваня сидїти у вільних хвилях в тутешній читальни, де могла-б неодна заціkавити ся та винести з неї моральну користь, замість сидїти по шинках та запивати ся.

— **Нові землетрясеня.** Ще не забуло ся страшне землетрясенє в Шемасї а вже надходять нові вісти о страшних землетрясенях. Далеко в Азиї, в Алтайских горах, навістило минувшого втірка велике землетрясенє місто Бийрск. Близших вістий о сїм землетрясеню ще нема; звістно лиш, що оно було филясте. Земля підоймала ся і спадала як филї на водї щораз дальше, — і тревало 18 мінут. Але така сама катастрофа, як в Шемасї, настала була того самого дня (11 марта) в місті Тоханґрі, над Чорним морем, в Малій Азиї, у вілаєті Кастамуні. Землетрясенє повторило ся одної години 6 разів, і завалило 3000 домів; 20.000 людий осталось без стріх. Доси видобуто зпід розвалин 100 поранених і 4 убитих.

— **Смерть пяниці.** Войтїх Бурек з громади Дзержанін, повіта бжеского, їхав пяний через потік званий „Буйне“, упав з воза до води і утопив ся. Рано дня 9 с. м. знайдено его неживого у водї а кінь і віз стояли коло него.

— **Убийство на Вульцї у Львові** вже вияснене. Перед кількома місяцями доносили ми, що на Вульцї у Львові коло касарень гузарів найдено трупа якогось чоловіка, котрого зразу не можна було розпізнати, а в котрім розпізнала опісля его „наречена“ а поправдї лиш хвилева его любка, якогось Зиґмунта Островского. Отже то та „наречена“, Мария Стадницка, котра по убитю Островского щезла була без слїду і явила ся аж в пять днів опісля. По списаню з нею протоколу она знову була щезла без слїду і розписано за нею гончі листи. При помочи жандармериї арештовано єї в Станиславові і відставлено до слїдчого арешту у Львові, а коли она занедужала віддано єї до шпиталю. Перед двома недїлями об'їзджала з нею войсково-цивільна комісия касарнї гузарів, щоби она розпізнавала убийників. Она показала тогди трох гузарів: Шуберта, Веґу і Мадарача, а в касарни уланів фірера Дмитра Ференца. Після єї оповіданя она вертала в ночи з Островским з якогось шинку, а гузари приступили до них, розділили єї з Островским і повели его, а єї лишили з Ференцом. Підозріних арештовано, а Стадницку поставлено під строгий надзір в шпитали. Остаточно удалось поліциї намовити єї до зізнаня правди. Після сего зізнаня річ малась так: Островский запивав ся з нею в шинку „під цапком“, а відтак у Штерна. Опісля вертали в ночи і задержались коло віденьской каварнї. Там приступили до них три войскові, з тих один капраль і стали розмавляти. Островский був так пяний, що не міг нічого говорити. Капраль дав знак і один з гузарів повів Островского горі улицею Коперника; капраль і Стадницка ішли по заду і він намавляв єї, щоби она стала его любкою. Она не противилась тому довго, бо казала, що їй сподобались вилоги і остроги. По дорозї сказала она капралеви, що Островский має 100 К. при собі. Коли вже вийшли на Вульку, капраль той, він називає ся Франц Богус, вдарив пяного Островского шаблею по голові а Островский повалив ся на землю. Тогди Богус рубнув его ще два рази з цїлої сили по голові і забив та став шукати гроший, але не міг знайти. Стадницка показала єму, де Островский сховав гроші. Трупа обертали і шукали, а відтак затягнули під шопу, де его на другий день знайдено. Від сеї пори Стадницка з капралем сходили ся майже що день, і Стадницка після умови видумала бійку о 4 гузарах та уланї, котрих вишукувала і показувала. Дальше зізнала Стадницка, що Богус, забравши гроші від трупа, всадив убитому до кишені карточку з написом: „Кучма“; она лиш длятого не хотїла виявити доси правди, бо бояла ся, щоби Богус єї не забив. Додати ще треба, що Богус тої ночи мав службу в касарни, але там дав ся заступити иншому капралеви, а сам пішов до міста.

— **Величезний маґазин товарів** знайдено перед кількома днями у дозорця зелїзниці, Августа Ґайди, на двірци у Вроцлаві. Там вже від довшого часу пропадали всїлякі річи, але ніхто не міг того дійти, де они подївали ся. Аж ось зроблено ревізию в помешканю Ґайди і показало ся, що там знаходить ся величезний маґазин всїляких товарів: цїлі постави полотна і сукна, дрилїхи, всїлякого рода черевики, по кількадесять пар, коробки з циґарами, вовняне білє, шовкові материї, фляшки з румом і коняками, бочівка горівки, стоячі ковнїрики, цїлі коробки мила, і т. п. Ґайду, розуміє ся, сховали під ключ.

Більше вже не подужала. Нарушені легки давали причину до поважних побоювань.

— Коли она тут лишить ся, не переживе зими — сказав лікар. Єї вислано на полуднє.

Приїхала до Кан, пізнала правдиве сьвітло сонїшне, полюбила море і пахучий воздух весни.

На весну вернула до своєї нормандскої вітчини.

Однако цїлу приємність лїта затрувала їй гадка, що могла би знов подужати і що ждуть єї знов предовгі зими Нормандиї. В ночи, коли було холодно і она чула ся лїпше, отвирала вікно і виставляла груди на студений нічний воздух, а при тім думала о милих побережах полудневої Франциї.

Тепер мусить умерти; она знає о тім і тїшить ся з того.

Розкладає ґазету, що єї взяла з собою і читає: „Перший снїг в Парижи“.

Легкий мороз перебіг по нїй, відтак усьміхає ся. Дивить ся на шпилї Естрелї, що рожево закрасили ся від поцїлуя заходячого сонця; дивить ся на високе голубе небо, глядить на море, таке глубоке, синє, прегарне, відтак встає

Поволи іде до дому, поволи, лиш деколи задержує ся, коли примусить єї до того кашель; она трохи за довго сиділа на дворі, похолоднїло і єї трохи морозить. Дома застає лист від мужа. Отвирає его поволи і читає:

„Моя дорога дружино!

Надію ся, що тобі добре веде ся і що не дуже сумуєш за нашою хорошою Нормандиєю. Від кількох днів тут добре зимно і кажуть, що незабаром упаде снїг. Я люблю таку погоду і ти зрозумієш мене, коли я тебе впевню, що стережу ся, палити в твоїм проклятім кальорифері....

Дальше не читає, она цїлком щаслива, що все таки дістала той кальорифер, за котрим так довго дармо тужила. Єї права рука, в котрій держить лист, зсуває ся поволи на долину, лїву притискає до уст, немов би хотїла спинити кашель, що грозить розсадити їй груди.

ШИЛО В МІШКУ.

(З російского — Антона Чехова)

Наймленою трійкою, по розстайних дорогах, селами і присїлками, задержуючи як найстрожше incognito, спішив Петро Павлович Посидін до повітового місточка Н.... куди взивав его безіменний лист.

— Наїхати.... Як снїг на голову.... — гадав, ховаючи лице у високім ковнїри. — Наробили погани, ледачі і вдоволені: саме так немов би гадали, що кінцї у воду поховали... Ха, ха!... Уявляю собі вже їх лиця, страх і зачудованє, коли почують: „а давайте-но менї сюди Тяпкина-Ляпкина!“ То-то буде переполох! Ха, ха....

Надумавши ся до волї, зайшов Посудін в розмову з своїм візником. Як чоловік жадний слави, питав перед усім о собі самім:

— А Посудіна знаєш, що?

— Як не знати! — зареготав ся візник. — Ой, знаємо его, знаємо.

— То є, чого ти сьмієш ся?

— Оттаке! Кождого послїдного писарину знаєш, а щоби Посудіна не знати... ще чого....

— Ну і? Який він після тебе? Га?

— Ой, ой — відтак позїхнув. — Добрий пан, знає свою роботу. .. Два роки ще нема, як его сюди наслали, а вже наробив тілько всякого.. .

— Щож такого незвичайного?

— Богато доброго зробив, дай єму Боже здоровлє за то. Зелїзницю виторгував, випросив. Хохрюкова з нашого повіта висадив.... Алеж бо то собі штука була, а такий хитрий, що аж страх; всї з ним ішли рука в руку, аж приїхав Посудін — і вилетїв Хохрюков до сто чортів, просто немов би его не було.... Го-го! Посудіна, брате, не підкупиш, що то — то нї! Дайте єму сотку, ба, тисячку в кулак, не возьме він гріха на свою душу.... Нї, нї!

— Слава тобі, Господи, що хоч з того боку мене пізнали — гадав Посудін. — То прекрасно

— Учений пан — говорив дальше візник — не гордий. Їздили наші жалувати ся до него, а він, як з панами: всїх за ручку, „а сїдайте, а прошу....“ Горячий такий, бистрий.... Слова, ідучи з тобою не скаже, а все: фирк, фирк! Коби то хоч ходило бодай по людски — але куди, жене як знеровлене....

Наші єму слова не вспіли сказати, а він: „коний!“ і просто сюди... Приїхав, зробив, нї копійки не взяв. У-у, лїпший від тамтого! Хоч, впрочім... і тамтой не злий був чоловік. Статочний, поважний такий, а дзвінкійше ніхто в цїлій ґубернії не кричав.... Бувало їде, то его вже за десять верстов чути; але так на вні, а по внутрішних справах то теперішний о много проворнїйший! У него в голові самого мозку сто разів більше; одно лиш біда... У всїм разом — чоловік добрий, коли: пяниця послїдний!

— Маєш, а то сучий син! — погадав Посудін.

— А звідкиж ти знаєш — спитав — що я... що він пяниця?

— То певне, прошу ласки пана, я сам не бачив его пяним, не брехав би... Люди говорили... А ті люди також не бачили его пяним

Телеґрами.

Будапешт 14 марта. Міністер гонведів Феєрварі мав вчера авдиєнцию у Цісаря. Гадають, що та авдиєнция стоїть в звязи з поголоскою о близькім уступленю міністра.

Дрездно 14 марта. Доносять, що король Альберт саский прибуде у вересни до Відня і має там стрітити ся з цісарем Вільгельмом, котрий в тім часі також відвідає Цісаря Франц Иосифа.

Брукселя 14 марта. В тутешних кругах бурских провідників надіють ся переговорів шо-до виміни полонників. Провідники Бурів заявляють ся за виміною, але під услівєм, що Анґлійці зобовяжуть ся не карати більше смертию полонених Бурів.

Мадрид 14 марта. На вчерашній раді кабінетовій заявив Саґаста, що цілий кабінет подав ся до димісиї. Королева-реґентка приймила димісию.

Надіслане.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодіж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

— то вже лиш така слава о нїм пішла. Чи то при публицї, чи в гостинї, на бали або в клюбі, не пє нїколи, за те дома то собі ужиє... Встане тобі раненько з постели, ледве очища протре і вже — горівки! Камердинер принесе єму склянку, а той вже другої кричить...

Так мине єму день... І що цїкаве: пе заєдно а все тверезий, обома очима стріляє. Бо, видко, уміє пильнувати ся. Бувало за те як наш Хохрюків запє ся, то лежить як повалена колода і виє як собака. А Посудін у себе в кабінетї тихцем запре ся і ликає... Аби люди не побачили, то собі в столї умисну шуфлядку приладив з руркою... А в шуфлядцї тій все горівка... Нахилиш ся над тою руркою, поссеш, поссеш — і пяний. То само в каритї і в портфели....

— Звідки, худоба, знає о всїм? — кляв Посудін. — Навіть і то послїдне! Свинство....

— А ось що до жіночого роду... Хи...итрий! — візник засьміяв ся і покрутив головою. — Образа Божа і тілько! Штук десять у него таких самих.... перепеличок... Дві з ним разом мешкають... Одна, та Анастазия Іванівна, то немов господиня; друга... як їй, до лиха? Ага, Людмила Семйонівна на лад писаря... Але перед веде Анастазия. Що лиш схоче, всьо зробить. А вертить ним як лис хвостом... Велика дана їй власть... І єго так не боять ся, як єї... Ха, ха... А третя, хвостата повійниця, на Качальній улици мешкає... Сором!

— Навіть і по імени знає — погадав Посудін, червенїючи. — І хто то знає? Хлоп, ямщик простий, неотесаний...

...Підлота... погань!

— Звідкиж ти то всьо знаєш — спитав розлючений.

— Люди говорили... Сам не бачив... Або тяжко може довідати ся? Льокаям, чи ямщикам язика не вріжеш...

Та й сама Настя ходить всїми улицями і хвалить ся своїм бабским щастєм... Не укриєш ся тепер перед людским оком... Або отсе: напала єго, Посудїна, потїха їздити на слїдства... Давнїйший бувало як де схоче їхати, то перед тим на місяць дає знати, а коли вже їде — то шум, гримит, дзвенкіт такий... що не приведи Господи. Перед ним скачуть, і за ним скачуть і по боках скачуть. З'їде, бувало, на місце, виспить ся, наїсть ся, напє і забирає ся до службової части. Постукотить ногами, наробить крику, посварить, знов виспить ся — і таким самим ладом назад...

— А теперішний, як що лиш занюхає, з'їзджає тихцем, бистро, скоро, аби нїхто не бачив і не знав... Потїха, їй Богу! Вийде з дому, як злодій, аби „чиновники“ не бачили і— „вйо!“ на машину... Доїде до якої єму треба стациї і не, щоби почтові, або які паньскі конї, а хлопскі найме. Завине ся цїлий як баба, а цїлу дорогу храпить, як старий дїд, аби голосу не пізнали. Кишки зі сьміху порвеш, як люди повідають... Їде, дурень, і гадає, що єго тяжко пізнати...

А пізнати єго, як хто проворний — тьфу! Як раз плюнути...

— А якже єго пізнають? По чім?

— Дуже просто. Давнїйше, як наш Хохрюков тихцем їздив — то ми єго пізнавали по тяжких руках. А Посудїна зараз пізнаєш: і звичайний писар просто держить ся, а Посудін не з тих, аби до иньших бути подібним. Приїде, скажім, на почтову стацию і начинає: Тут єму смердить, там єму душно або студено... То курчат єму давай, а овочів, а ріжного вареня. По тім єго й пізнають на стациї... Або коли хто каже начальникови: „Мій наймилїйший“ і гонить нарід за ріжними дрібницями — то й можеш присягати, що то Посудін... І пахне від него не так, як від людий, і спати кладе ся на свій спосіб... Ляже на стацийній канапі, покропить коло себе пахощами і велить собі коло подушки поставити три сьвічки. Лежить і переглядає папери... Тут не лише начальник, але й кіт вгадає, що то за чоловік...

— Правда, правда — гадав ревізор. — І що я того давнїйше не знав, що всїляко о мнї говорять...

— А кому пильно, той і без овочів і без курят пізнає єго.

На телєґрафі також всьо знають.... Як там рила не ховай, перенюхають, що їдеш.... Ждуть — Посудін ще кроком з дому не виходив, а тут вже — „будьте ласкаві“ — готово всьо! Приїде, аби їх на місци накрити, під суд віддати, або змінити, перенести кого — а они в кулак сьміють ся. Скажуть, ходи, ваше екселенцие, ти тихцем приїхав, диви: чисто у нас всьо! Він покрутить ся, покрутить і від'їздить з тим, з чим приїхав.... А й похвалить їх ще і руки всїм їм стисне і попросить простити за несупокій.... Ех що! А ви, пане, як гадали?

Го, го, панцю! Нарід тут проворний. Аж любо дивити ся! Або хочби й отсе, що нинї лучило ся: Їду нинї рано впорожне, аж тут на стрічу менї їде жид з зелїзничої реставрациї.

— А то куди, ваша жидівска милість їде? Він менї на те: „А до Н.... вино і закуску везу. Там нинї ждуть Посудїна“. Славно! Посудін, може бути, саме що наміряє їхати, або завиває лице, аби єго не пізнали. А може й їде вже і гадає, що знати нїхто не знає, що їде, а вже для него і вино і риба і сир і закуски готові. Га? Їде і гадає: конець вам дїти! А дїтям і журби жаль! Нехай їде! Давно всьо поховали.

— На-а-зад! — запищав Посудін. — Заверр-ртай, скотина!!

І зачудований візник завернув конї.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).